

5. АВТОРСЬКІ ПРОГРАМИ ТА ПРОЕКТИ

Наталія Євгенівна Адаменко,
відмінник освіти України,
спеціаліст вищої категорії,
«учитель-методист» початкових класів
ЗНЗ I–III ступенів № 36 ім. С. П. Корольова
Голосіївської районної державної адміністрації,
м. Київ, Україна

УДК 37.013.42[005.336.2]

ПРЕДМЕТНІ ТУРНІРИ ТА ОЛІМПІАДИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Шкільні олімпіади ввійшли у наше життя не так давно, але одразу стали досить популярними. І це не дивно, оскільки учитель отримує унікальну можливість перевірити знання та вміння учнів, а також результативність власної професійної діяльності. Саме тому весь навчальний рік кожний учень наполегливо готується до випробувань різного рівня.

Варто звернути увагу, що початкова школа знаходиться трохи осторонь цієї проблеми. Так, у нас з'явився Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика і Міжнародний математичний конкурс «Кенгуру». Однак дитині для того, щоб гідно виступити на конкурсах такого рівня, необхідно навчитися елементарному: правильно відповідати на запитання, заповнювати бланки, встигати виконувати запропоновані завдання, не соромитися публічних виступів тощо. Однак і це не головне, оскільки найважче – **навчитись брати участь** в інтелектуальних змаганнях, **вигравати і програвати**, робити висновки і у жодному разі не покладати рук, а **йти вперед**, врахувавши власні помилки. І тоді перемога здається ще солодшою, навчальна діяльність стає не просто процесом «ходіння до школи», а життєвою необхідністю.

Як цю проблему розв'язуємо ми у ЗНЗ I–III ступенів № 36 ім. С. П. Корольова міста Києва? Починаючи з 2-го класу впродовж навчального року було складено і проведено предметні турніри та олімпіади з усіх предметів, що викладаються у початковій школі (із залученням вчителів-предметників). Це не можна робити стихійно, оскільки все повинно бути чітко сплановано і повідомлено учням. Наприклад, у класі заздалегідь може з'явитися наступне оголошення.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Усі діти, які хочуть перевірити свої знання та вміння з навчальних дисциплін, а також позмагатися один з одним, можуть взяти участь в предметних турнірах та олімпіадах, що будуть проведені в нашому класі!

Українська мова (дата) – перший тур (знання навчального матеріалу)
(дата) – другий тур (мовні ігри та вправи)
(дата) – третій тур (творчі завдання)

Конкурс читців «Зимова круговерть» (українською) –
(дата)

Чтение (рус.) (дата) – первый тур (литературная викторина)
(дата) – второй тур (творческие задания)

Русский язык (дата) – первый тур (знание учебного материала)
(дата) – второй тур (языковые игры и упражнения)
(дата) – третий тур (творческие задания)

Конкурс читців «Мама – главное слово» (російською) –
(дата)

Математика (дата) – перший тур (завдання з родзинкою)
(дата) – другий тур (практичні завдання)
(дата) – третій тур (логічні завдання)

Я і Україна (дата) – перший тур (знання про навколишній світ)
(дата) – другий тур (знання про Україну)

Технологія навчання (дата) – перший тур (комбіновані завдання)
(дата) – другий тур (комбіновані завдання)

Усі учасники будуть відзначені заохочувальними балами з навчальних предметів, а переможці – грамотами і призами.

На що вплине проведення таких заходів?

По-перше, це можливість для кожної дитини «приміряти» інформацію на себе, оцінити себе і власні можливості.

По-друге, дитина має змогу чітко заздалегідь розпланувати власні позашкільні заняття, щоб не вийшло накладок.

По-третє (найголовніше!), діти стануть проявляти набагато більше уваги та інтересу до навчання: почнуться розпитування, пошуки цікавої літератури, обмін враженнями, групування за інтересами тощо.

Якщо учитель хоче краще вивчити своїх учнів, то ми рекомендуємо йому провести моніторинг цього процесу: участь дітей у турнірах (які учні з якого навчального предмета змагалися), переможці та призери, перехід від одного туру до іншого, кількість набраних балів. Учителю необхідно бути готовим до перших невдач, сліз та образ конкурсантів. Тому паралельно здійснюється діяльність з психологічної підтримки особистості кожного учня.

Дітей обов'язково необхідно нагороджувати грамотами, де стояв би підпис не лише директора, а й учителя-предметника. Добре, якщо на батьківських зборах дорослі домовляться, що призи за перемогу будуть не банальними ручками і блокнотами, а дитячими енциклопедіями (математика, мова), книгами творів класиків літератури (читання), наборами для ручної праці (трудове навчання), картинами («Я і Україна»). Ці призи стануть корисними і пам'ятними для дітей на довгі роки.

Такі перші класні змагання допомагають учням набути важливий досвід поведінки у запропонованій ситуації, наділяють дитину духом боротьби, стимулюють її пізнавальні інтереси, заохочують до самовдосконалення, стають першою сходинкою до життєвих олімпіад.

Пропонуємо вашій увазі завдання класних предметних турнірів і олімпіад для учнів 2–3 класів (кожен учитель обере завдання, знаючи можливості

свого класу). Під час підготовки поданих нижче завдань ми користувалися матеріалами посібників видавничої групи «Основа» (м. Харків), періодичних видань «Початкова школа», «Початкове навчання та виховання» та власними ідеями та знахідками.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Завдання першого туру

1. СКІЛЬКИ ЗВУКІВ У СЛОВІ **ЩУКА**?

2 звуки 4 звуки 5 звуків

2. ЯКЕ СЛОВО НЕ МОЖНА ПОДІЛИТИ ДЛЯ ПЕРЕНОСУ?

яма озеро школа

3. У ЯКОМУ СЛОВІ ТРИ СКЛАДИ?

радість Олена скляний

4. ЯКА ЗІ СХЕМ ВІДПОВІДАЄ ПОДАНОМУ РЕЧЕННЮ?

Мама спекла солодке печиво.

--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--

5. СКІЛЬКИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ БУКВ, ЩО ПОЗНАЧАЮТЬ ГОЛОСНІ ЗВУКИ?

8 букв 10 букв 6 букв

6. В ЯКОМУ СЛОВІ ПЕРШИЙ СКЛАД НАГОЛОШЕНИЙ?

читання олень листопад

7. ЯКИЙ ЗАПИС Є ТЕКСТОМ?

Петрик дуже любить свою бабусю. Була морозна ніч. Кіт Васько з'їв всю сметану!

Був собі маленький дубок. Взимку він слухав пісні зими. Було йому холодно і сумно. І снилося деревцю тепле літечко, коли до нього прилітало багато друзів.

8. ПРОЧИТАЙ ТЕКСТ.

У мене живе хом'ячок. Звати його Гризунчик. Він такий смішний! Сам рудий, кінчик хвоста біленький, а очі червоні. Любить Гризунчик бігати по драбинці, висіти на гілочці, які я встановив у його клітці. Але найбільше він обожнює гризти все, що потрапляє йому на зуби. Ось який Гризунчик! Він подобається і моїм друзям.

Який заголовок є найточнішим до цього тексту?

Зубки
 Мій хом'ячок
 Всім подобається!

9. СКІЛЬКИ РЕЧЕНЬ У НАПИСАНОМУ ТЕКСТІ?

Прийшла холодна осінь сонце зовсім не гріє травичка пожовкла комахи поховалися в щілинки люди вдягли теплий одяг.

3 речення 5 речень 6 речень

10. ПРОЧИТАЙ УРИВОК ІЗ ТЕКСТУ.

А яблук вона ще назбирає. І всім розкаже про цікаву зустріч.

Яка це частина тексту: зачин основна частина заключна частина

Завдання другого туру

1. РОЗМИНКА.

П'ята буква алфавіту _____
 Третій день тижня _____
 Другий місяць зими _____
 Кольори українського прапора _____
 Вони бувають дикі та свійські _____
 Мамина мама, а для вас _____
 Столиця України _____
 Буква, що не має звуків _____
 Хто на хвості новини приносить? _____
 10 – 6 = ? _____
 Буква, що складається з двох приголосних звуків _____

Президент України _____
 Дві дощечки, дві сестри несуть мене з гори _____

Завжди в роті, а не проковтнеш _____
 Яка рослина вважається символом України? _____

2. РОЗГАДАЙ І ЗНАЙДИ СЛОВА.

Знайди і підкресли 5 жіночих імен.	Розгадай і підкресли 5 чоловічих імен.
К Р Ъ З Ч О Н У	З М У Р К О Н У
В І Р А М Р О К	П Р О Л Е Г Д О
Б З І О Л Ь Г А	С А Н Д Р І Й Т
А Р М А Р И Н А	Ч З Ш О Н А К Р
П С О Т К Р О М	Т М У А Р Т Е М
О Р А Л Ь С И У	С Е Р Г І Й Ш Л
Ч У Д А Л І Н А	М К О Н І Й Ь Р
І Н Н А Р Д О Н	К У Р Ь Ю Р І Й

3. СКЛАДИ СЛОВА.

З'єднай частини слів лініями, щоб утворилися слова.

тепло	баба	коро	тіл
ас	шка	диво	пад
порт	фальт	термо	вай
рома	фель	листо	метр
куль	воз	чисто	цвіт

4. ВИПРАВ ПОМИЛКИ.

На стала висна. Світить яскраве сонечко, тане сніх, по бігли звінкі струмочки. Цікаво весною влісі. Наберезах набухлы бруньки. На галявинах пробиваюця проліскы.

Завдання третього туру

1. ПОСТАВТЕ НАГОЛОС У СЛОВАХ.

Затишно, кілометр, одинадцять, досхочу, дочка.

З двох слів складіть і запишіть речення.

2. ПОЯСНІТЬ ВИСЛІВ: «ЧИТАННЯ – НАЙКРАЩЕ НАВЧАННЯ». ЯК ВИ ЦЕ РОЗУМІЄТЕ?

3. ДОПОВНІТЬ ДІАЛОГИ ТАК, ЩОБ ВИЙШЛА СМІШИНКА-ВЕСЕЛИНКА.

1) – Запам'ятай! – каже мама синові. – Принесеш ще сьогодні трійку – будеш тричі битий!

– _____

2) – Мамо, я хочу купатись у річці.
 – Не можна, синку, вода ще холодна.

– _____

4. НАПИШІТЬ ТВОРЧУ РОБОТУ (ТВІР) НА ОДНУ З ТЕМ:

- Моя улюблена іграшка
- Зимова дивина
- Куди я мрію помандрувати

Буду рада, якщо мої доробки стануть у пригоді колегам.